

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 27.5.2011
COM(2011) 299 окончателен

2011/0132 (NLE)

Предложение за

ДИРЕКТИВА НА СЪВЕТА

**за изменение на Директива 1999/31/ЕО на Съвета по отношение на специфичните
критерии за съхранение на метален живак, считан за отпадък**

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

Член 2 от Регламент (ЕО) № 1102/2008¹ гласи, че металният живак от четири основни източника се счита за отпадък и се обезврежда по начин, безопасен за човешкото здраве и околната среда. Съгласно член 3 чрез дерогация от член 5, параграф 3, буква а) от Директива 1999/31/ЕО² метален (течен) живак може да се съхранява временно или постоянно в пригодени солни мини или в дълбоки твърди скални образувания или временно в специално предназначени за това надземни съоръжения. Член 4, параграф 3 гласи, че изискванията за тези съоръжения за съхраняване и критериите за приемане се приемат в съответствие с процедурата на комитета по член 16 от Директива 1999/31/ЕО под формата на изменения на приложения I, II и III към посочената директива.

Задължението за съхраняване (както и забраната за износ съгласно член 1 от регламента) влезе в сила на 15 март 2011 г.

С цел да подготви подходящо предложение за критерии за съхраняване Комисията (ГД „Околна среда“) поръча проучване относно „Изискванията за съоръженията и критериите за приемане за обезвреждането на метален живак“, което бе извършено от ViPRO GmbH. Окончателният доклад бе предоставен през април 2010 г.³

2. РЕЗУЛТАТИ ОТ КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ

Въз основа на констатациите от проучването, а и на други източници, Комисията разработи предварителен проект на критерии под формата на работен документ и през юни 2010 г. го изпрати на експертите на държавите-членки, като крайният срок за техните коментари бе 3 септември 2010 г.

По време на тази консултация стана очевидно, че за да се определят стабилни и основаващи се на познания изисквания за постоянното съхраняване, са необходими допълнителни оценки на дългосрочното поведение на металния живак в подземните хранилища.

Комисията все пак продължи да подготвя при тясно сътрудничество с експертите на държавите-членки критерии за временното съхраняване на метален живак. Въпросът за критериите за постоянно съхраняване ще бъде разгледан отново веднага щом се подобри базата от знания, като се вземе предвид информацията от държавите-членки, които могат да развият капацитет и които в момента провеждат национални оценки на безопасността на околната среда.

---

¹ Регламент (ЕО) № 1102/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2008 година относно забраната за износ на метален живак и някои живачни съединения и смеси и безопасното съхранение на метален живак (Текст от значение за ЕИП) *ОВ L 304, 14.11.2008 г., стр. 75*

² Директива 1999/31/ЕО на Съвета от 26 април 1999 година относно депонирането на отпадъци, *ОВ L 182, 16.7.1999 г., стр. 1.*

³ Проучването е достъпно на адрес: <http://ec.europa.eu/environment/chemicals/mercury/>

Въз основа на коментарите, получени по време на първия кръг от консултации, на неофициална среща с експерти по отпадъците и живака на 6 октомври 2010 г. бе обсъден коригиран работен документ.

След като бяха отразени допълнителните забележки и изменения, на 10 декември 2010 г. документът бе подложен на обсъждане (без гласуване) в Комитета за привеждане в съответствие с научно-техническия напредък, създаден съгласно Директива 1999/31/ЕО относно депонирането на отпадъци. Като се изключат резервата за разглеждане на една държава-членка и забележките на други две, които ще бъдат включени в изменената версия, документът бе приемлив за всички присъстващи.

Комисията превърна съдържанието на този работен документ с гореспоменатите изменения в законодателен текст — проект за Директива на Комисията за изменение на Директива 1999/31/ЕО на Съвета по отношение на специалните критерии за съхраняване на метален живак, считан за отпадък. Проектът за директива бе изпратен на (преименувания) Комитет за „привеждане в съответствие с научно-техническия напредък и прилагане на директивите относно отпадъците, създаден съгласно член 39 от Директива 2008/98/ЕО“ на 11 февруари 2011 г. за гласуване съгласно писмената процедура. Проектът съдържаеше позоваване на таблици на съответствието, които да бъдат изготвени от държавите-членки. Предвид на това, че основният акт (Директивата относно депонирането на отпадъци) не съдържа такова позоваване, не бе сметено за целесъобразно то да бъде включено в акта за изменение. Следователно писмената процедура бе започната отново на 7 март 2011 г. с преразгледана версия на проекта.

До края на 30-дневния период за гласуване (5 април 2011 г.) не бе постигнато квалифицирано мнозинство (241 гласуваха „за“, 75 — „против“, а 29 се въздържаха).

В съответствие с член 5а, параграф 4 от Решение 1999/468/ЕО на Съвета за установяване на условията и реда за упражняване на изпълнителните правомощия, предоставени на Комисията, на Съвета следователно трябва да бъде изпратено предложение относно мерките, които да се вземат.

3. ПРАВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

В съответствие с предложението във всяко от приложения I, II и III към Директивата относно депонирането на отпадъци ще бъде добавен раздел относно специалните изисквания за съхраняването на метален живак. Структурата на Директивата и нейните приложения не се променя.

Предложение за

ДИРЕКТИВА НА СЪВЕТА

за изменение на Директива 1999/31/ЕО на Съвета по отношение на специфичните критерии за съхранение на метален живак, считан за отпадък

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 191 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като има предвид, че:

- (1) В Регламент (ЕО) № 1102/2008 се предвижда, че чрез дерогация от член 5, параграф 3, буква а) от Директива 1999/31/ЕО на Съвета от 26 април 1999 г. относно депонирането на отпадъци⁴, металният живак, който се счита за отпадък, може, при подходящи мерки за съхраняване, да бъде временно съхраняван за повече от една година или за постоянно в определени видове депа за отпадъци.
- (2) Съхранението на метален живак, който се счита за отпадък, вече се регулира от законодателството на Съюза за управлението на отпадъците.
- (3) Съхранението на метален живак, който се счита за отпадък, за период до една година е предмет на изискванията за разрешение съгласно член 23 от Директива 2008/98/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 ноември 2008 г. относно отпадъците и за отмяна на определени директиви⁵.
- (4) Разпоредбите на Директива 1999/31/ЕО, както и разпоредбите на Решение 2003/33/ЕО на Съвета от 19 декември 2002 г. за определяне на критерии и процедури за приемане на отпадъци на депа съгласно член 16 и приложение II към Директива 1999/31/ЕО⁶, се прилагат за съоръжения за съхранение на метален живак за повече от една година, в съответствие с член 3, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1102/2008.

---

⁴ ОВ L 182, 16.7.1999 г., стр. 1.

⁵ ОВ L 312, 22.11.2008 г., стр. 3.

⁶ ОВ L 11, 16.1.2003 г., стр. 27.

- (5) По-специално това означава, че за всички съоръжения за съхранение на метален живак за повече от една година е нужно разрешение в съответствие с членове 7, 8 и 9 от Директива 1999/31/ЕО и че тези съоръжения са обект на изискванията за контрол и мониторинг, формулирани в член 12 от посочената директива, както и, в случая на подземно съхраняване, на изискванията за оценка на безопасността съгласно допълнение А към Решение 2003/33/ЕО.
- (6) Освен това, такива съоръжения подлежат на общите изисквания за документиране, формулирани в Директива 2008/98/ЕО.
- (7) Освен това, разпоредбите на Директива 96/82/ЕО на Съвета от 9 декември 1996 г. относно контрола на опасностите от големи аварии, които включват опасни вещества⁷, се отнасят за съоръжения за временно надземно съхранение, в съответствие с член 3, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1102/2008.
- (8) Тези разпоредби обаче не съответстват напълно на специфичните характеристики на металния живак и следователно са необходими допълнителни изисквания.
- (9) В споменатите допълнителни изисквания следва да се вземат предвид научноизследователските дейности във връзка с вариантите за безопасно обезвреждане, включително чрез втвърдяване на металния живак. Има напредък в разработването на екологосъобразни варианти за втвърдяване, но е рано да се вземе решение относно широкомащабната приложимост на такива варианти.
- (10) За определяне на целесъобразни и основаващи се на познания изисквания за постоянно съхранение са необходими допълнителни оценки на дългосрочното поведение на металния живак в подземни хранилища. Ето защо изискванията, определени в настоящата директива, следва да бъдат ограничени до временно съхраняване и се считат за подходящи и представляващи най-добрите налични техники за безопасно съхранение на метален живак за период от време до пет години.
- (11) Директива 1999/31/ЕО следва да бъде съответно изменена.

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Член 1

Приложения I, II и III към Директива 1999/31/ЕО се изменят съгласно приложението към настоящата директива.

Член 2

1. Държавите-членки въвеждат в действие необходимите законови, подзаконови и административни разпоредби, за да се съобразят с настоящата директива най-

---

⁷ ОВ L 10, 14.1.1997 г., стр. 13.

късно до 15 март 2012 г. Те незабавно съобщават на Комисията текста на тези разпоредби.

Когато държавите-членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условието и редът на позоваване се определят от държавите-членки.

2. Държавите-членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното право, които те приемат в областта, попадаща в обхвата на настоящата директива.

Член 3

Настоящата директива влиза в сила на третия ден след публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 4

Адресати на настоящата директива са държавите-членки.

Съставено в Брюксел на [...] година.

*За Съвета
Председател*

ПРИЛОЖЕНИЕ

Приложения I, II и III към Директива 1999/31/ЕО се изменят, както следва:

(1) Към приложение I се добавя следният раздел:

„8. Временно съхраняване на метален живак

За целите на временното съхраняване на метален живак за повече от една година се прилагат следните изисквания:

- Металният живак се съхранява отделно от другите отпадъци;
- Контейнерите се съхраняват в корита за събиране с подходящо покритие, така че да нямат пукнатини и пролуки и да са непроницаеми за метален живак, с вместимост, подходяща за съхраняваното количество живак;
- Хранилището трябва да бъде снабдено с изградени или естествени бариери, които са подходящи за защита на околната среда срещу изпускане на живак и да е с вместимост, подходяща за общото количество на съхранявания живак;
- Подовете в хранилището трябва да са покрити с устойчиви на живак уплътнителни материали. Трябва да бъде предвиден наклон със събирателна яма;
- Хранилището трябва да бъде оборудвано с противопожарна система;
- Хранилището трябва да е с такова разположение, което да осигурява възможност всички контейнери да бъдат лесно изваждани от хранилището.“

(2) Към приложение II се добавя следният раздел:

„6. Специфични изисквания за металния живак

За целите на временното съхраняване на метален живак за повече от една година се прилагат следните изисквания:

A. Състав на живака

Металният живак трябва да съответства на следните технически изисквания:

- тегловно съдържание на живак по-голямо от 99,9 %;
- липса на примеси, които могат да разяждат въглеродна или неръждаема стомана (напр. разтвор на азотна киселина, разтвори на хлориди).

B. Ограничаване на разпространяването

Контейнерите, използвани за съхраняването на метален живак трябва да са устойчиви на корозия и удароустойчиви. Ето защо заварките трябва да се избягват. Контейнерите трябва да отговарят по специално на следните технически изисквания:

- материал за контейнера: въглеродна стомана (минимум ASTM A36) или неръждаема стомана (AISI 304, 316L);
- контейнерите трябва да бъдат непропускливи за газове и течности;
- външната стена на контейнера трябва да бъде устойчива на условията на съхраняване;
- типът конструкция на контейнера трябва да преминава успешно изпитването на падане и изпитванията за херметичност, описани в глави 6.1.5.3 и 6.1.5.4 от Препоръките на ООН относно превоза на опасни товари, Ръководство за изпитвания и критерии.

Максималната степен на запълване на контейнера трябва да бъде 80 % от обема, за да се гарантира, че е налице достатъчно незапълнено пространство и не може да възникнат нито пропуски нито трайно разрушаване на контейнера в резултат на разширяване на течността поради висока температура.

C. *Процедури за приемане*

Приемат се само съдове със свидетелство, отговарящи на изискванията, посочени в настоящия раздел.

Процедурите за приемане трябва да отговарят на следните условия:

- приема се само метален живак, който отговаря на минималните критерии за приемане, формулирани по-горе;
- преди да бъдат складирани, контейнерите трябва да бъдат визуално проверени. Повредени, непълтни и кородирали контейнери не се приемат;
- върху контейнерите трябва да има траен печат (направен чрез шамповане), в който се посочва идентификационният номер на контейнера, конструктивните материали, неговото тегло в празно състояние, кодът на производителя и датата на производство;
- на контейнерите трябва да има трайно закрепена табелка, върху която се посочва идентификационният номер на сертификата.

D. *Сертификат*

Сертификатът, посочен в подраздел В, трябва да включва следните елементи:

- наименование и адрес на производителя;
- име и адрес на отговарящия за попълването;
- място и дата на попълването;
- количество на живака;
- чистотата на живака и, ако е уместно, описание на примесите, включително протокола от анализа;

- потвърждение, че контейнерите са били използвани изключително за превоз/съхраняване на живак;
- идентификационните номера на контейнерите;
- всякакви специални забележки.

Сертификатите се издават от производителя на отпадъците или, ако няма такъв, от лицето, отговорно за управлението на отпадъците.“

(3) Към приложение III се добавя следният раздел:

„6. Специфични изисквания за металния живак

За целите на временното съхраняване на метален живак за повече от една година се прилагат следните изисквания:

А. Изисквания за наблюдение, проверка и извънредни ситуации

В хранилището трябва да бъде инсталирана система за непрекъснато следене на живачните пари с чувствителност поне 0,02 mg живак/m³. Датчиците трябва да бъдат разположени на нивото на пода и на нивото на тавана. Тази система трябва да включва и система за аварийна визуална и звукова сигнализация. Поддръжка на системата трябва да се извършва всяка година.

Хранилището и контейнерите трябва да се проверяват визуално от упълномощено лице най-малко веднъж месечно. Ако бъдат открити протичания, операторът трябва незабавно да предприеме всички необходими действия за избягване на изпускане на живак в околната среда и за възстановяване безопасността на съхраняването на живак. Трябва да се счита, че всякакви протичания имат значителни вредни въздействия върху околната среда, както е посочено в член 12, буква б).

На място трябва да има планове за извънредни ситуации и подходящо защитно оборудване, пригодено за манипулиране на метален живак.

В. Документиране

Всички документи, които съдържат информацията, посочена в раздел 6 от приложение II и в точка А от настоящия раздел, включително сертификатът, придружаващ контейнера, както и записите за изваждане от хранилището и експедиране на металния живак след временното му съхраняване, както и за предназначението и предвидената обработка, се съхраняват най-малко 3 години след преустановяване на съхраняването.“